

अलमङ्ग विकारोऽयं त्रयोदशसमाः कृतः । शमयैनं महाप्राज्ञ कामक्रोधममेधितं ।
 न चैव शक्तः पार्थानां यस्त्वमर्थमभीप्ससि । सूतपुत्रो दृढक्रोधो भ्राता दुःशासनस्य ते ।
 भीष्मे द्रोणे कृपे कर्णे भीमसेने धनञ्जये । धृष्टद्युम्ने च संक्रुद्धे न स्युः सर्वाः प्रजाः ध्रुवं ।
 अमर्षवशमापन्नो माकुरुंस्तात जीघनः । एषा हि पृथिवी कृत्स्ना मागमत्वत् कृते वधं ।
 यच्च त्वं मन्यसे मूढ भीष्मद्रोणकृपादयः । योत्स्यन्ते सर्व्यशत्वेति नैतदद्योपपद्यते ।
 समं हि राज्यं प्रीतिश्च स्थानं हि विदितात्मना । पाण्डवेष्वथ युष्मासु धर्मस्त्वभ्यधिकस्ततः ।
 राजपिण्डभयादेते यदि हास्यन्ति जीवितं । न हि शक्यन्ति राजानं युधिष्ठिरमुदीक्षितुं ।
 न लोभादर्थसम्पत्तिर्नराणामिह दृश्यते । तदलं तात लोभेन प्रशाम्य भरतर्षभ ।
 इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि भगवद्गीतापर्वणि गान्धारीवाक्येऽष्टाविंशत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १२८ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तत्तु वाक्यमनादृत्य सोऽर्थवन्मातृभाषितं । पुनः प्रतस्थे संरम्भात् सकाशमकृतमनां
 ततः सभाया निर्गम्य मन्त्रयामास कौरवः । सौबलेन मताक्षेण राज्ञा शकुनिना सह ।
 दुर्योधनस्य कर्णस्य शकुनेः सौबलस्य च । दुःशासनचतुर्थानामिदमासीदिचेष्टितं ।
 पुराऽयमस्मान् गृह्णाति क्षिप्रकारी जनार्दनः । सहितो धृतराष्ट्रेण राज्ञा शान्तनवेन च ।
 वयमेव हृषीकेशं निगृह्णीम बलादिव । प्रसह्य पुरुषव्याघ्रमिन्द्रे वैरोर्चनिं यथा ।
 श्रुत्वा गृहीतं वार्ष्णेयं पाण्डवा हतचेतसः । निरुत्साहा भविष्यन्ति भग्नदंष्ट्रा द्वोरगाः ।
 अयं ह्येषां महाबाहुः सर्वेषां शर्म वर्म च । अस्मिन् गृहीते वरदे क्षणे सर्वमावतां ।
 मिरुद्यमा भविष्यन्ति पाण्डवाः सोमकैः सह । तस्मादयमिद्वैतं केशवं क्षिप्रकारिणं ।
 क्रोशतो धृतराष्ट्रस्य बद्धा योत्स्यामहे रिपून् । तेषां पापमभिप्रायं पापानां दुष्टचेतसां ।
 इङ्गितज्ञः कविः क्षिप्रमन्वबुध्यत सात्यकिः । तदर्थमभिनिष्क्रम्य हार्दिक्येन महास्थितः ।
 अब्रवीत् कृतवर्माणं क्षिप्रं योजय वाहिनीं । व्यूढानीकः सभाद्वारमुपतिष्ठस्व दंशितः ।
 यावदाख्याम्यहैवेतत् कृष्णायास्त्रिष्टकारिणे । स प्रविश्य सभां वीरः सिंहो गिरिगुहामिव ।
 आचष्ट तमभिप्रायं केशवाय महात्मने । धृतराष्ट्रन्ततश्चैव विदुरश्चावभाषत ।
 तेषामेतमभिप्रायमाचचचे स्मयन्निव । धर्मादर्थं च कामाच्च कर्म साधुविगर्हितं ।
 मन्दाः कर्तुमिहेच्छन्ति न चावाप्यं कथञ्चन । पुरा विकुर्वन्ते मूढाः पापात्मानः समागताः ।
 धर्षिताः काममन्युभ्यां क्रोधलोभवशानुगाः । इमं हि पुण्डरीकाक्षं जिघृक्षन्त्यल्पचेतसः ।
 पटेनाग्निं प्रज्वलितं यथा बाला यथा जडाः । सात्यकेस्तदचः श्रुत्वा विदुरो दीर्घदर्शिवान् ।
 धृतराष्ट्रं महाबाहुमब्रवीत् कुरुसंसदि । राजन् परीतकालास्ते पुत्राः सर्वे परन्तप ।
 अशक्यमयश्च कर्तुं कर्म समुद्यताः । इमं हि पुण्डरीकाक्षमभिभूय प्रसह्य च ।
 निगृहीतुं किलेच्छन्ति सहिता वासवानुजं । इमं पुरुषशार्दूलमप्रधृष्यं दुरासदं ।
 आसाद्य न भविष्यन्ति पतङ्गा इव पावकं । अयमिच्छन् हि तान् सर्वान् युध्यमानान् जनार्दनः ।

४४६०

४४६५

४४७०

४४७५

४४८०